

[Orla-Jensen.]

somhed som saadan. Her skal han være Rektors overordnede, endskønt Rektor, der selv er Lærer og i Regelen selv har studeret ved den paagældende Anstalt, maa have ganske anderledes Betingelser end en udenforstaaende for at dømme om Berettigelsen af de stillede Krav.

De Indvendinger, Administrator kan fremsætte, maa Ministeriets Embedsmænd, saaledes som de hidtil har gjort, akkurat lige saa godt kunne fremsætte. Og at Lærerne skulde være glade ved en saadan Ordning, forstaaer jeg ikke, for de udpeger jo i Forvejen deres Direktør. Der siges her, at de ingen Ret har til det; det har i alt Fald vundet Hævd, og de behøver jo slet ikke at vælge ham indenfor Lærernes egen Kreds. Det er ogsaa forekommet, at Lærerne selv har foretrukket at vælge en udenfor Kredsen. Hans Valg skal ganske vist stadfæstes af Ministeren, men netop det, at det bliver stadfæstet af Ministeren, giver Direktøren en stærkere Position.

Med den nye Ordning bliver den af Lærerne for kun 3 Aar udpegede Rektor en underordnet Person i Forhold til den af Ministeriet paa Livstid udpegede Direktør. Det siger sig selv, at Lærerne ikke kan være glade ved den Ordning. Den foreslaaede Ordning kan kun give Anledning til ubehagelige Rivninger. Der frembyder sig straks det Spørgsmaal: hvem skal aabne Brevene? Vil det være muligt at nøjes med eet Kontor? maa Administrator og Rektor ikke have hver sit? Det bliver sikkert en meget dyr Ordning, der daarligt falder i Traad med Regeringens Sparebestræbelser.

Landbrugsministeren (*Madsen-Mygdal*): Jeg takker Ordførerne for Venstre, Socialdemokratiet og det radikale Venstre for den Tilslutning, de har givet Lovforslaget. Jeg beklager, at Ordføreren for det konservative Folkeparti herfra udtaler, at det staaer ham ikke ganske klart, hvorfor dette Lovforslag er fremsat. Det undrer mig, men det fremgik i øvrigt af hele hans Tale, at det var ikke ret meget af Lovforslaget, der havde staaet ham klart, saa kan det ogsaa have undgaaet hans Opmærksomhed, med hvilke Motiver Lovforslaget er fremsat. Jeg har i øvrigt udtalt mig ret udførligt om Lovforslaget ved Fremsættelsen.

Naar det ærede Medlem har fundet ud af, at mit Motiv var en diktatorisk Tilbøjelighed, er det et Vidnesbyrd om, at han sætter Kikkerten for det blinde Øje, naar han ser paa dette Lovforslag. Det forekommer mig, at det ikke er svært at faa Øje paa, at her ved Landbohøjskolen som for øvrigt ogsaa ved Polyteknisk Læreanstalt og ved de højere Læreanstalter i Almindelighed er vi efterhaanden kommet ind paa en Form for Administration, som er ganske enestaaende. Man lader det da ikke være saaledes ved store Institutioner, der paafører Statens Økonomi mægtige Budgetter, at de dør ansatte Ledere eller Tjenestemænd, hvad de nu er, vælger den øverste Ledelse. Men for Læreanstalternes Vedkommende er det gaaet ind i Bevidsthederne, at Lærerne vælger den, der skal ikke blot undervisningsmæssigt og repræsentativt lede Skolen, men ogsaa skal lede dens Økonomi.

Jeg vil gøre opmærksom paa, at det er et ganske forkert Princip og i økonomisk Henseende et meget farligt Princip, som jeg mener snarest muligt maa forlades. Det ærede Medlem Hr. Ulrich har aldeles ikke Ret i, at denne Ordning har staaet sin Prøve, lige saa længe Landbohøjskolen har eksisteret, aldeles ikke. Det er kun ganske faa Aar siden, at Lærerne overhovedet fik Lov til at udtale sig ved Direktørvalg. Ministeriet udnævnte en General, en Hofjægermester, som Direktør for Landbohøjskolen. For faa Aar siden fik Lærerne, ikke Indstillingsret, men Lov til at udtale sig. Men Lærerne har efterhaanden opfattet denne Ret saaledes, at det er dem, der skal vælge Direktøren. Det er det nu formelt ikke.

Jeg har sagt, at jeg mener, at det reelt bør være Lærerne og ingen andre, der bestemmer, hvem der skal være Førstemanden i deres Forsamling, hvem der skal lede Undervisningen og repræsentere Skolen baade undervisningsmæssigt og videnskabeligt. Det bør være Lærerne — det er det ikke nu —, der vælger den Mand; men lige saa rimeligt som det er, lige saa urimeligt er det, at Lærerne ogsaa skulde vælge den Mand, der paa Ministeriets Vegne varetager Økonomien.

For Øjeblikket er Forholdet det, at naar vi i Ministeriet vil beskæftige os med dette vort største Omraade indenfor Landbrugsministeriets Budget, kan vi ikke gaa bag om Direktøren. Det er den Mand, vi